

ρος ἔγραφε περὶ αὐτοῦ κατὸ τὸ 1844 ἐν τῇ περὶ Φωτίου ἱστορίᾳ του.

« Ὁ Φώτιος συνεκέντρωνεν ἐν ἑαυτῷ ὅλα τὰ ἐξαίσια προ-
 » τερήματα, ἅτινά ποτε ἡ φύσις ἐδωρήσατο εἰς θνητόν· ἡ
 » ὑψίνοια, ἡ τοῦ πνεύματος ζωηρότης, ἡ δραστηριότης ἡ ἀκα-
 » τάβλητος, ἡ εὐκαμπτος ἅμα καὶ ἀκαμπτος θέλησις ἦσαν
 » πλεονεκτήματα, δι' ἃ ἐξόχως διεκρίνετο. Εἶχε κλίσιν
 » ζωηράν πρὸς τὰ Γράμματα, εἰς ἃ ἐνησχολεῖτο δι' ὅλης τῆς
 » νυκτός, ἦτο ἐπιτηδειότατος ῥήτωρ, ἐξοχος συγγραφεὺς εἰς
 » τε τὸν πεζὸν καὶ ἐπικὸν λόγον, κατεῖχεν ἀπάσας τῆς
 » ἐποχῆς του καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ αἰώνων τὰς ἐπιστήμας,
 » ὑπερεῖχεν εἰς ὅλα οὐδενὸς δυναμένου αὐτῷ παραβληθῆ-
 » ναι. . . Εἰς τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα προσετίθετο κατα-
 » γωγῇ περιφανῆς, ἐξωτερικὸν κομψὸν καὶ εὐάρεστον
 » σχῆμα σώματος μέτριον καὶ σοβαρὸν, φυσιογνωμία χα-
 » ρίεσσα, τρόπος γλυκὺς καὶ ἀφελέστατος, συμπεριφορὰ
 » ἀρίστη, ὅλοι ἐν γένει οἱ ἐξωτερικοὶ τύποι οἱ ἔλκοντες καὶ
 » παρασύροντες δι' ἀνεκφράστων θελγῆτρων.»

Ἄλλὰ μὴ νομίσητε ὅτι ὁ ταῦτα γράφων, καθὼς καὶ ἕτεροι ὅμοιοι αὐτῷ, ἐπεθύμουν ἵνα ἐγκαταλείψωσι τοῖς μεταγενεστέροις ὠραῖον καὶ εὐγλωττον πανηγυρικὸν τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ τοῦναντίον τὴν χολὴν αὐτῶν ὑπὸ τὸ ἀγνὸν τῆς εἰλικρινείας ἔνδυμα ὑποκρύπτοντες, ἀνεβίβαζον τὸν ἀνδρα εἰς τὸν οὐρανὸν πρὶν ἢ καταβιβάσωσιν αὐτὸν εἰς τὰ Τάρταρα. Ἄλλ' ὅπωςδῆποτε ἡ περιγραφὴ αὕτη ἐστὶν ὁ ἀνδρίας, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ ἥρωος, παριστάμενος μεγαλοπρεπῆς ἐνώπιον ἡμῶν πρὶν ἢ ἀναπτυχθῆ τὸ μέγα δρᾶμα τῶν πράξεων καὶ κατορθωμάτων αὐτοῦ.

Θαῦμα ἀληθῶς πῶς τοιοῦτος μέγας ἀνὴρ ἀνεφάνη ἐν τοιαύτῃ ἐποχῇ τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας τοῦ ὕλισμοῦ, τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς παρακμῆς, καὶ ζήτημά ἐστιν